Polgári ügyekben hozott védelmi intézkedések kölcsönös elismerése

Franciaország

17. cikk - Nyilvánosságra hozott információk

Polgári ügyekben a 2010. július 9-i 2010-769. számú törvény bevezetése óta a **családjogi bíróság (*juge aux affaires familiales*) védelmi határozatot (*ordonnance de protection*)** adhat ki. Erre az intézkedésre az alábbi rendelkezések vonatkoznak:

a polgári törvénykönyv 515-9. és köv. cikkei;

az eljárási szabályok tekintetében a polgári perrendtartás 1136-3. és köv. cikkei;

az elektronikus bilincs viselésének a kapcsolati erőszak áldozatainak figyelmeztetése érdekében történő elrendeléséről szóló eljárási szabályok tekintetében a polgári perrendtartás 1136-16. és köv. cikkei.

Védelmi határozat kiadására az alábbi helyzetekben kerül sor: **kapcsolati erőszak** esetében, függetlenül attól, hogy a felek együtt élnek-e; a **volt házastárs, partner vagy élettárs** által elkövetett erőszak esetében, függetlenül attól, hogy a felek együtt éltek-e; **kényszerházassággal fenyegetett felnőttek** esetében.

Védelmi határozat akkor adható ki, ha az erőszak következtében **a pár valamely tagja és/vagy a gyermekük/gyermekeik veszélybe kerül(nek)**. A bíróság akkor ad ki védelmi határozatot, ha úgy véli, hogy **komoly oka van azt feltételezni, hogy az állítólagos erőszakos cselekményekre sor került, és az áldozat veszélyben van**.

A családjogi bíróság a házassági bontópertől függetlenül, valamint anélkül is jogosult védelmi határozatot kiadni, hogy büntetőeljárás lenne folyamatban.

A bíróság az alábbi intézkedéseket rendelheti el:

az alperes számára megtilthatja, hogy találkozzon, illetve kapcsolatba lépjen egyes konkrétan megnevezett személyekkel;

eltilthatja az alperest a családjogi bíróság által megjelölt, a felperes által látogatott egyes helyek felkeresésétől;

megtilthatja az alperes számára a fegyverbirtoklást vagy -viselést;

egészségügyi, szociális vagy pszichológiai ellátást vagy tanfolyamot ajánlhat fel az alperes számára a szexista és kapcsolati erőszak megelőzése és leküzdése céljából, valamint annak ösztönzése érdekében, hogy az elkövetők vállalják a felelősséget a magatartásukért;

házastársak esetében: elrendelheti, hogy a házastársak külön éljenek, melynek során meghatározhatja, hogy kettejük közül ki lakjon továbbra is a közös otthonukban. Néhány helyzet kivételével általában a védelmi határozat kérelmezője kap engedélyt arra, hogy az ingatlanban maradjon, akkor is, ha szükségszállást biztosítottak számára;

élettársak vagy bejegyzett élettársi kapcsolatban élő párok esetében: a bíróság végzésben rendelkezhet a pár közös otthonáról. Néhány helyzet kivételével általában a védelmi határozat kérelmezője kap engedélyt arra, hogy az ingatlanban maradjon, akkor is, ha szükségszállást biztosítottak számára;

kialakíthatja a szülői felügyelet gyakorlására vonatkozó szabályokat, valamint megállapíthatja a gyermekek eltartásához és felneveléséhez, továbbá a háztartás költségeihez való hozzájárulást, bejegyzett élettársi kapcsolat esetében pedig a partner számára nyújtott egyéb anyagi támogatást. A védelmi határozat kiadásakor a bíróságnak részletesen meg kell indokolnia, hogy miért nem rendeli el a láthatási jog kijelölt találkozóhelyen vagy megbízható harmadik személy jelenlétében történő gyakorlását;

engedélyezheti a védett személy számára, hogy titokban tartsa a tartózkodási vagy lakóhelyét, és hogy az ügyvédje vagy az ügyész címét adja meg kézbesítési címként;

engedélyezheti az áldozat számára, hogy titokban tartsa a tartózkodási vagy lakóhelyét, és a mindennapi élethez szükséges kommunikáció céljából egy megfelelő jogi személy címét adja meg;

átmenetileg mindkét fél számára költségmentességet engedélyezhet;

mindkét fél egyetértésével a bíró elrendelheti, hogy az alperes viseljen elektronikus bilincset, amely figyelmezteti a felperest, ha az alperes egy adott távolságon belül megközelíti.

Ezek az intézkedések (különösen az egyes konkrét személyekkel való találkozást vagy kapcsolattartást tiltó végzések) elsősorban megelőző jellegűek. Ezért a 606/2013/EU rendelet hatálya alá tartozhatnak. Ezek az intézkedések **ideiglenesek**, azaz **legfeljebb hat hónapos időtartamra** rendelhetők el. Azonban meghosszabbíthatók, ha az adott időtartam lejárta előtt a házasság felbontására vagy különválásra irányuló, illetve a szülői felügyelet gyakorlásával kapcsolatos kérelmet nyújtanak be (a polgári perrendtartás 1136-13. cikke). Ebben az esetben a védelmi határozat a bíróság döntésének jogerőssé válásáig marad hatályban, kivéve, ha a bíróság elérően rendelkezik. A bilincs viselésére vonatkozó végzés azonban csak hat hónapra szólhat, illetve csak hat hónapig hosszabbítható meg.

Eljárás:

A kapcsolati erőszak ellen fellépésről szóló 2019-1480. sz., 2019. december 28-i törvény módosította a polgári törvénykönyv 515-11. cikkét, és előírta, hogy a védelmi határozatot legfeljebb hat napon belül ki kell adni attól a naptól számítva, amelyen kitűzik a tárgyalás időpontját.

Bírósághoz fordulás: a felperes személyesen benyújtott vagy a bírósági hivatalnak elküldött kérelemmel indíthat eljárást a családjogi bíróságnál. A családjogi bíróság a kérelem átvételét követően végzésben kitűzi a tárgyalás időpontját. Ezzel kezdetét veszi a polgári törvénykönyv 515-11. cikkében említett hatnapos időszak. A felperesnek ezt követően két nap áll a rendelkezésére arra, hogy a tárgyalás időpontját, valamint az általa benyújtott kérelmet és iratokat bírósági végrehajtó (*huissier de igazságügy*) segítségével kézbesíttesse a másik félnek. A bírósági végrehajtók költségeit az állam viseli annak érdekében, hogy a kapcsolati erőszak áldozatai térítésmentesen fordulhassanak a bírósághoz. A polgári perrendtartás 1136-3. cikke szerint a tárgyalás időpontja közigazgatási úton is közölhető (például a rendőrség vagy börtönigazgató útján), amennyiben valamely védelmi határozat hatálya alatt álló személy biztonságát súlyos és közvetlen veszély fenyegeti, vagy ha nincs más módja az értesítésnek.

A felek idézése: a családjogi bíróság végzéssel idézi a feleket a tárgyalásra. A végzést a fentieknek megfelelően kell kézbesíteni.

Tárgyalás: az eljárás szóbeli. Mindkét fél kifejti az álláspontját, melynek során ügyvédi segítséget vagy képviseletet is igénybe vehetnek.

Értesítés: a védelmi határozatot a bírósági végrehajtó kézbesíti, kivéve, ha a bíróság úgy határoz, hogy azt a bírósági hivatal kézbesíti tértivevényes ajánlott küldeményként vagy közigazgatási csatornákon keresztül, amennyiben a védelmi határozat által érintett személy biztonsága súlyos és közvetlen veszélyben van, vagy nincs más mód a végzés kézbesítésére.

A bíróság ezenkívül az elrendelt intézkedések nyomon követése érdekében az ügyésszel is közli a határozatot. Az ügyész a határozatot tájékoztatás céljából elküldi a megfelelő rendőrségnek vagy csendőrségnek. Ezenkívül, ha az eljárás során kiderül, hogy egy gyermek veszélyben van, a bíróság a tárgyalást követően az ügyészhez utalja az ügyet.

Nyilvántartás: a védelmi határozatokkal kapcsolatban elrendelt intézkedésekről nincs külön nyilvántartás. A védelmi határozatban elrendelt tilalmakat azonban rögzítik a körözött személyek adatbázisában (így például a kapcsolattartási tilalmat, az egyes helyeken való tartózkodás tilalmát, az adott terület elhagyásának tilalmát stb.).

Fellebbezés: a határozat ellen a kézbesítésétől számított 15 napon belül lehet fellebbezni. Az alperes ezenkívül kérheti a védelmi határozat megszüntetését vagy módosítását, illetve az abban foglalt kötelezettségek egy része alóli ideiglenes felmentését is kérelmezheti.

A védelmi határozat végrehajtása:

A védelmi határozattal kapcsolatban elrendelt intézkedések **ideiglenesen végrehajthatók**, azaz a határozat kézbesítését követően azonnal végre kell hajtani őket (akkor is, ha az alperes fellebbezést nyújt be), szükség esetén a bűnüldöző hatóságok segítségével. A családjogi bíróság által elrendelt egy vagy több intézkedés megszegése esetén a védett személy a rendőrséghez vagy a csendőrséghez fordulhat az üggyel kapcsolatban.

Az érintett intézkedések betartásának elmulasztása a büntető törvénykönyv (*code pénal*) 227-4-2. cikke szerinti büntetendő cselekmény. A bűncselekmény két év szabadságvesztéssel és 15 000 EUR bírsággal sújtható. Amennyiben a szülők közösen gyakorolják a szülői felügyeleti jogot, az áldozat címének eltitkolását engedélyező bíróságnak meg kell határoznia a veszélyt okozó személy és a gyermek közötti kapcsolat – harmadik személyen vagy találkozóhely alkalmazásán keresztül történő – fenntartásának a szabályait is, valamint rendelkeznie kell az esetleges tartásdíj banki átutalással történő megfizetéséről is.

18. cikk a)(i) pontja - azon hatóságok, amelyek illetékesek védelmi intézkedések elrendelésére és az 5. cikknek megfelelően tanúsítványok kiállítására

A védelmi intézkedéseket a családjogi bíróság rendeli el, és ez a bíróság állítja ki az 5. cikkben meghatározott tanúsítványokat.

Az illetékes családjogi bíróság a következő:

a család lakóhelye szerinti bíróság;

amennyiben a szülők külön élnek, közös szülői felügyelet esetén annak a szülőnek a lakóhelye szerinti bíróság, akivel a kiskorú gyermek életvitelszerűen él; vagy annak a szülőnek a lakóhelye szerinti bíróság, aki egyedül gyakorolja a szülői felügyeleti jogot;

más esetekben azon személy lakóhelye szerinti bíróság, akivel szemben az eljárást megindították.

A tanúsítvány iránti kérelmet két példányban kell benyújtani, amelyben az igazoló dokumentumokat is pontosan meg kell jelölni. Az ügyvéd általi képviselet nem kötelező. A tanúsítvány kiállításának elutasítása az összevont elsőfokú bíróság (*tribunal judiciaire*) elnöke előtt támadható meg, mivel a fellebbezést nem kell ügyvéden keresztül benyújtani.

A rendelet 11. és 13. cikkén alapuló kérelmeket a polgári perrendtartás 509-8. cikke értelmében az összevont elsőfokú bíróság elnökéhez kell benyújtani, aki a gyorsított érdemi eljárás szabályainak megfelelően hoz határozatot az ügyben. Ez az eljárás – amelyet a 2019. december 20-i 2019-1419. sz. rendelet 5. cikke állapított meg, és amelyre a polgári perrendtartás 481-1. cikke is hivatkozik – felhasználható arra, hogy a fél rövid úton tárgyalási időpontot szerezzen, anélkül, hogy bizonyítania kellene az ügy sürgősségét. A sürgősséget az eljárás jellege alapján vélelmezik; ez az eljárás csak akkor alkalmazható, ha arról a jogszabály szövege kifejezetten rendelkezik.

18. cikk a)(ii) pontja - azon hatóságok, amelyek előtt egy másik tagállamban elrendelt védelmi intézkedésre hivatkozni lehet és/vagy amelyek illetékesek az ilyen intézkedés végrehajtására

A rendőrség és a csendőrség jelenti azokat a hatóságokat, amelyek előtt hivatkozni lehet egy másik tagállamban elrendelt védelmi intézkedésre, és/vagy amelyek illetékesek az intézkedés végrehajtására.

18. cikk a)(iii) pontja - azon hatóságok, amelyek illetékesek a védelmi intézkedés 11. cikk (1) bekezdésének megfelelő kiigazítására

A kérelmező kérelmezheti a megkeresett tagállamtól a védelmi intézkedés ténybeli elemeinek módosítását annak érdekében, hogy az intézkedés a rendelet 11. cikke alapján alkalmazható legyen az érintett tagállamban. A rendelet 11. és 13. cikkén alapuló kérelmeket a polgári perrendtartás 509-8. cikke értelmében az összevont elsőfokú bíróság elnökéhez kell benyújtani, aki a gyorsított érdemi eljárás szabályainak megfelelően határozatot hoz az ügyben, és a kérelemről az említett eljárásnak megfelelően kell dönteni.

Tehát ha a polgári perrendtartás 1136-6. cikke a francia bíróság előtt benyújtott védelmi határozat iránti kérelem esetében kötelező képviselet nélküli szóbeli eljárást ír elő, a más tagállamban meghozott polgári védelmi határozat franciaországi elismerése iránti kérelmet a polgári perrendtartás 509-2. és 760. cikke szerinti gyorsított érdemi eljárásnak megfelelően, kötelező képviselet mellett kell elbírálni.

Az illetékességgel kapcsolatban a hatékony igazságszolgáltatás követelményeit előtérbe helyező, az ítélkezési gyakorlatból levezetett szabályokat kell alkalmazni. Ezért a kérelem benyújtható a védett személy tervezett tartózkodási vagy lakóhelye szerint illetékes regionális bíróság elnökéhez.

18. cikk a)(iv) pontja - azon bíróságok, amelyekhez az elismerés és adott esetben a végrehajtás megtagadása iránti kérelmet a 13. cikknek megfelelően be kell nyújtani

A kérelmezőt értesítik a tanúsítvány kiállításáról, amely ellen a rendelet 13. cikke alapján kifogást emelhet a megkeresett tagállam bírósága előtt. Az elismerés vagy végrehajtás elutasítására irányuló kérelmet az összevont elsőfokú bíróság elnökéhez kell benyújtani, aki a gyorsított érdemi eljárás szabályainak megfelelően hoz határozatot (az ügy tárgyát figyelembe véve az ügy a családjogi bírósághoz is utalható). Az ügyvéd általi képviselet nem kötelező.

Az illetékességgel kapcsolatban a hatékony igazságszolgáltatás követelményeit előtérbe helyező, az ítélkezési gyakorlatból levezetett szabályokat kell alkalmazni. Ezért a kérelem benyújtható a védett személy tervezett tartózkodási vagy lakóhelye szerint illetékes regionális bíróság elnökéhez.

Utolsó frissítés: 24/02/2022

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.